

HISTORISCHE VERENIGING 'DE SMILDE'

DEZE NIEUWSBRIEF VERSCHIJNT ONDER VERANTWOORDELIJKHEID VAN HET BESTUUR.

Zesde jaargang
September 2012

Foto's:

De foto's komen
uit aan ons
beschikbaar
gestelde
collecties.

Nieuwsbrief 35

Mustang rijwielfabriek stond voor kwaliteit

Op dinsdag 25 september a.s. om 20.00 uur in de Bridge te Bovensmilde, zaal open om 19.30 uur, nemen Henk de Geeter en zijn dochter Sandra ons mee in de geschiedenis van de Mustang rijwielfabriek uit Assen. De toegang is gratis.

Omstreeks 1910 zei de toen 31-jarige Harm de Geeter tegen zijn jongere broer: *'Tiem, vanaf nu doen we het anders. We werken ontzettend hard en alleen onze bazen worden er beter van. Wat zij kunnen, kunnen wij ook. We moeten maar voor ons zelf beginnen.'*

Of was het misschien de 23-jarige Tiem die tegen Harm zei: *'De laatste jaren zijn er hier in Assen heel wat bedrijven opgericht, die lopen als een trein. Jij en ik, we zijn allebei handig met metaal. Vernikkelen, verkoperen, fietsen opknappen, dat soort dingen. Als we snel zijn, zijn we de eersten met zo'n firma!'*

Precies weten we het niet, maar zo zal het ongeveer zijn gegaan. Het was het begin van de Mustang rijwielfabriek, die bijna 75 jaar zou bestaan.

Henk de Geeter was de laatste eigenaar van de fabriek. Samen met zijn dochter Sandra vertelt hij de geschiedenis van een bijzonder bedrijf. Er werkten in de loop der jaren ook veel inwoners van Smilde. Onderwerpen als de bouw van de fabriek, de oorlogsjaren, de grote brand in 1948, de jubilea en natuurlijk de verschillende fietsen die er in die jaren zijn geproduceerd, komen aan bod.

Het boek van Ger Ax komt er

In de vorige nieuwsbrief stelden we onze leden in de gelegenheid om per voorintekening het boek 'Zij woonden op de Smilde' te bestellen. Dit boek bevat gegevens die Ger de afgelopen vijftien jaar uit vele bronnen heeft verzameld. Ook vermeldden we dat het nog niet helemaal zeker was of het boek definitief zou verschijnen. Nu kunnen we melden dat dit wel het geval is. De verwachting is dat het resultaat half november verschijnt. Ongeveer veertien dagen voor het verschij-

nen, krijgen de bestellers per mail of brief bericht hoe zij kunnen betalen en hoe zij in het bezit van het boek komen.

Omdat Ger Ax het boek als particulier uitgeeft, is vooruitbetaling noodzakelijk om aan de verplichtingen te kunnen voldoen. Mochten er nog leden zijn die in het onderzoeksverslag een leuk Sinterklaas of kerstgeschenk zien, dan adviseren wij bij dezen het boek alsnog te bestellen. De kosten bedragen € 42,50 per exemplaar, inclusief btw. De korting was uitsluitend voor diegenen die de bestelling vóór 15 juli jl. plaatsten.

Bankrekening
nummer:
3828.52.435,
t.n.v. Historische
Vereniging
De Smilde,
Tramweg 59,
9422 BM Smilde

Interessante voorjaarsexcursie naar Poptaslot en Planetarium

Zaterdag 9 juni jl. was onze jaarlijkse excursie. Met ruim 50 leden ging de reis naar het Poptaslot in Marssum (bij Leeuwarden) en het planetarium in Franeker. Precies op tijd vertrok de bus naar Friesland. Rond 9.30 uur waren we in Marssum, een half uur voor op het reisschema, maar de gids stond al klaar. Deze gaf een heldere uitleg en nam ruim de tijd om het mooi gerestaureerde kerkje te verkennen. Op loopafstand van het kerkje wachtte in het café 't Grauwe Paard' de koffie met oranjekeok.

Hierna op weg naar de **Heringastate**, beter bekend als het Poptaslot. De rondleiding ging in twee groepen, elk met een gids. Ook hier kregen we duidelijke uitleg over de geschiedenis van het slot en de families die er woonden.

Daarna op naar Franeker. Net buiten het centrum werd geparkeerd om te voet naar het centrum te gaan. Bij

Grandcafé 'de Doelen' werd een uitstekend verzorgde lunch geserveerd.

Na de lunch gingen we naar het Planetarium van Eise Eisinga (Dronrijp 21 febr. 1744- Franeker 27 augustus 1828). Hij was een eenvoudig handwerker die zijn brood verdiende met het wassen en verven van wol. Tegenwoordig zou hij als hoog begaafd worden aangemerkt. In de voormalige woonkamer legde de gids uit wat de betekenis is van de diverse hemellichamen die aan het plafond van het planetarium waren te zien. Daarna konden we het museum op eigen houtje verkennen en in de filmzaal een documentaire bekijken. Rond 15.45 uur gingen we terug naar Smilde, waar we om ongeveer 17.00 uur aankwamen. Conclusie: de activiteitencommissie en Geert Klungel (als reis leider/organisator) was het weer gelukt om de deelnemers een mooie en leerzame dag te bezorgen. Onze dank was groot..

Reünie familie Van der Werf

Op 7 juli jl. kwamen nazaten van de familie Van der Werf, voormalige eigenaren van enkele scheepswerven in en in de omgeving van Smilde, een bezoek brengen aan de voormalige gemeente Smilde.

Ruurd van der Werf, afkomstig uit Friesland, begon ca. 1862 een scheepswerf aan de noordzijde van de Norgervaart, niet ver van de Drentsche Hoofdvaart. Hier werden vooral houten bokken en pramen gebouwd en gerepareerd. Zijn zoon Wietse volgde hem op. Begin 20e eeuw werd deze werf opgeheven. Wietse's zoon, ook een Ruurd, begon in 1912 de scheepswerf aan de Hellingwijk in Smilde. Hier werden naast houten schepen ook ijzeren schepen gebouwd. Ondanks bedenkingen van zijn vader bleef de scheepswerf bestaan tot 1952. De zoon van Ruurd, wederom een Wietse, begon in 1938 een eigen werf, genaamd de Kaap, in Meppel. In 2003 verkocht Klaas van der Werf, bij gebrek aan een opvolger, de werf aan de beide scheepswerven Bodewes in Hasselt en Geertman in Zwartsluis. Scheepswerf De Kaap is de enige werf in Drenthe waar nog nieuwbouw plaatsvindt.

Vanuit vele landen, waaronder Zuid-Afrika en Canada, kwamen zeven en twintig nazaten van de familie bijeen om hun 'roots' nog eens langs te gaan, waaronder Smilde. Bij de helling aan de Drentse Hoofdvaart is in 2003 door de gemeente, samen met CRAS, een bank ge-

plaatst. Deze bank werd destijds onthuld door twee leden van de familie Van der Werf. Op de bank was een plaatje bevestigd met het opschrift dat de bank door de gemeente was aangeboden. In overleg met de gemeente heeft de Historische Vereniging De Smilde er een bordje bij gedaan met als opschrift: 'Reünie nazaten Scheepswerf R. v.d. Werf 2012.' Dit bordje werd tijdens de reünie door het oudst aanwezige familielid onthuld.

Na het bezoek aan de voormalige werf heeft de familie nog bezoeken gebracht aan Villa Maria, aan het kerkhof te Bovensmilde en aan de plaats van de voormalige werf aan de Norgervaart.

Volgende activiteit

Om alvast in uw agenda te noteren:

Op donderdag 22 november 2012 in de Schakel in Hoogersmilde houdt Berend Boon uit Assen een lezing. Onderwerp: 'Wil de laatste kruidenier het licht uitdoen.'

Berend vertelt ons dan over het verdwijnen van de kruideniers in dorpen en steden en de opkomst van de supermarkten.